

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԹԱՆԿԱՐԺԷՔ ՆՈՒԷՐ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

Նիւ Եորքի Արեւելեան Թեմի առաջնորդարանը վերջերս ստացաւ երկու թանկարժէք նուէրներ, մին՝ պատմական մետաքսէ գորգ մը եւ միւսը հագուագիւտ կոպլէն պատի գորգ մը, որոնք ներկայիս կը ցուցադրուին Առաջնորդարանին մէջ: Մետաքսէ թանկարժէք գորգը բանուած է 1913ին Պերն Ապանեանի մեծ հօրը կողմէ: Պերն Ապանեան այսօր սեփականատէրն է հնագիտական արեւելեան գորգերու ընկերակցութեան մը, ուր 2000 աշխատատեղեր կը պաշտօնավարեն: Ապանեան ծնած է Պուրթէ, եւ ԱՄՆ գաղթած է 1962ին, իր ծնողներուն՝ Ազնիւ եւ Հրանդ Ապանեանին հետ: Ընտանիքը Կեսարիայէն գաղթած էր երկրէն ու Պուկարիոյ վրայով անցած էր Ռումանիա:

«Այս թանկագին գորգը միակ արժէքաւոր իրերէնն է, գոր ծնողքս կրցան միասին առնել, երբ ԱՄՆ գաղթեցին», ըսաւ Ապանեանը, երբ կը տեսակցէր Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Պարսամեանին հետ: Մետաքսէ գորգին վրայ կարելի է տեսնել հայկական գիրքը եւ Ս. Մարկոսի Աւետարանէն տեսարան մը, որ կը ներկայացնէ Վերջին Ընթրիքը:

Երկրորդ նուէրը՝ կոպլէն քուրդէ ասեղնագործական գորգ մը, ստեղծագործութիւնն է ռուս եւ հրեայ ծնողներէ ծնունդ առած արուեստագիտուհիի մը, որ Երեւանի մէջ ամուսնացած էր հայու մը հետ: Վալերիա Մրավեան-Մեմտելսզոն յիշեալ կոպլէնը, կոչուած «Տառապանք եւ անմահութիւն», ասեղնագործած է ի յիշատակ 1988ի երկրաշարժին: Արուեստագիտուհին վեց ամիս աշխատած է այս ձեռագործին վրայ: «Խորապէս ցնցուած էի երկրաշարժի աւերը տեսնելով», ըսաւ Մրավեան, որուն ամենամօտիկ քարեկամը Հայաստանի մէջ իր ընտանիքէն 35 անդամներ կորսնցուցած է երկրաշարժին ընթացքին: Իր ամուսինը՝ Մայիլ Մրավեան սեփականատէրն է Իսրայէլի մէջ Սթուտիօ Վալերի անուան աշխատանոցի մը, ուր կը վաճառուին գծագրութիւններ:

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼԷՔԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Գերշ. Տ. Աղան Արքեպս. Պալիօգեան, որպէս Հայրապետական Պատուիրակ Ծայրագոյն Արեւելի, Բշ. 22 Նոյ. 1993ին Սիտնիէն ճամբայ ելաւ դէպի Հնդկաստան, ուր հասաւ Նոյ. 24ին:

Սրբազան Հայրը ճամբու ընթացքին գիշերեց Սինկարուր, ուր առիթը ունեցաւ հեռախօսով կապ հաստատելու տեղոյն հայերուն հետ:

Սինկարուրի Հայոց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, կառուցուած է 1835ին ու քաղաքի ամենահին քրիստոնէական տաճարն է:

Յաջորդ օրը ճամբան շարունակեց դէպի Տաֆա-Պանկլատշ, ուր դիմաւորուեցաւ տեղոյն հայերու կողմէ: Նոյն երեկոյեան Ս. Պատարագ մատուցեց ու քարոզեց Հայոց Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ: Ս. Պատարագին իր մասնակցութիւնը քերաւ տեղոյն Անկիլիան եկեղեցւոյ Առաջնորդ Սրբազանը: Ս. Պատարագին ներկայ էին ութը հայեր ու քաղաքի օտար քրիստոնեաներ:

Տաֆայի Հայոց Ս. Յարութիւն եկեղեցին կառուցուած է 1781ին ու կը գտնուի Արմանիթուլի - Հայոց թաղամասի մէջ: 1958 թուականէն ետք, 1993 Փետրուարին Աղան Սրբազան երեք մկրտութիւն կատարեց այս եկեղեցւոյ մէջ: 35 տարուայ ընդմիջումէ յետոյ, երեք հայորդիներ մկրտուեցան Տաֆայի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ Ս. Աւագանին մէջ:

Յաջորդ օրը, ընկերակցութեամբ Տաֆայի եկեղեցւոյ հոգատար Տիար Միքայէլ Մարթինի, Սրբազան Հայրը ուղեւորեցաւ դէպի Կալկաթա-Հնդկաստան, ուր դիմաւորուեցաւ տեղոյն հովիւ Սահակ Քինյ. Սահակեանի, եկեղեցւոյ վարչութեան անդամներու եւ Մարդասիրաց ճեմարանի աշակերտութեան կողմէ:

Կիրակի, 28 Նոյեմբերին Կալկաթայի Նազարէթայ Հայոց եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցեց Սրբազան Հայրը, ու ՀԱՅՐ ՄԵՐԻ պահուն հայերէն ու անգլերէն լեզուներով ընթերցեց Վեհափառ Հայրապետի Սրբատառ Կոնդակը, ԱԶԴԱՐԱՐ պարբերականի

տպագրութեան 200 ամեակին առիթով, տպուած Մատրաս Հոկտեմբեր 1794ին: Ս. Պատարագին ներկայ էր Հնդկաստանի մէջ Նոր Զելանտայի Դեսպան Մեծայարգ Տիար Նիեոլաս Պրիտն - Հայ Մօր գաւակ -:

Սրբազան Հայրը Կալկաթա իր կեցութեան օրերուն զբաղեցաւ գաղութի ու Մարդասիրաց նեմարանի հարցերով:

Նոյեմբեր 29-ին եկեղեցւոյ Վարչութեան անդամներով այցելութիւն մը տուաւ Տիւր Սթէյքսմըն անգլիատառ թերթին, ու կէս միլիոն րուպի - շուրջ 20 հազար Ամերիկեան տոլար - նուիրեցին Հնդկաստանի մէջ տեղի ունեցած երկրաշարժի առիթով: Այս նուիրատուութիւնը լաւ անդրադարձ ունեցաւ Պետական ու ժողովրդական շրջանակներու մէջ:

Սրբազան Հայրը հանդիպում ունեցաւ եկեղեցւոյ Վարչութեան, ձեմարանի հոգեբարձուներու, ուսուցչական կազմի եւ

աշակերտութեան հետ: Փոխանակուեցան կարծիքներ ու կազմուեցան ծրագիրներ ձեմարանի աշակերտութեան թիւը աւելցնելու ու պայմանները բարելաւելու համար: Մարդասիրաց նեմարանը հիմնուած է 1821ին ու այսօր ունի շուրջ 70 երկսեռ աշակերտներ: Վերջին երկու տարիներու ընթացքին աշակերտներ կու գան Հայաստանէն:

Դեկտեմբեր 1ին Թեկերաֆ անգլիատառ թերթի թղթակիցը երկու ժամուայ հարցազրոյց մը ունեցաւ Ադան Սրբազանի հետ: Հայութիւնը եւ Կալկաթահայութիւնը կորիզը կը կազմէին հարցազրոյցին:

Սրբազան Հայրը իր առաքելութեան աւարտին Դեկտեմբեր 3ին հրաժեշտ առնելով Կալկաթայէն, Սիտնի հասաւ Դեկտեմբեր 4ի առաւօտուն:

ԴԻԻԱՆ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵԻԵԼԻՔԻ
ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՈՐԳ ԵՒ ՍԻՐՎԱՐԴ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ ԿԸ ՊԱՏՈՒՈՒԻՆ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ԿՈՂՄԷ

Համրածամօթ ճարտարագէտ Գեորգ Յովնանեան չորրորդ ամերիկահայն է որ կ'արժանանայ էլիս Այլըմտի Պատուոյ Շքանշանին: Այս առթիւ, իմչպէս Ոսել հայ եւ ամերիկեան շրջանակներու մէջ իրենց կատարած բազմաթիւ բարեգործութիւններուն համար, Ամերիկայի Հայոց Արեւելեան Թեմի Առաջնորդարանը շքեղ ճաշկերոյթով մը մեծարեց Գեորգ եւ Սիրվարդ Յովնանեանները: Ժաշկերոյթը տեղի ունեցաւ Շաբաթ Դեկտեմբեր 4, 1993, երեկոյեան ժամը 7.00-ին Առաջնորդարանի Հայկ եւ Ալիս Գալուսեան հանդիսասրահին մէջ՝ մախազահութեամբ թեմակալ Առաջնորդ Գեորգ Տ. Խաժակ Արք. Պարսամեանի:

Ներկայ էին Յովնանեան բազմանդամ ընտանիքէն շատեր. ներառեալ Հրայր եւ Վահագն Յովնանեան եղբայրները, Տիտո Գրիգորեան եւ Անահիտ Միսիրեան խորերը իրենց ընտանիքներով (Յովնանեան ուրիշ եղբայր մը՝ Ժիրայր, կը բացակայէր քաղաքէն): Ներկայ էին նաեւ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան մնայուն ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանեան, ամոր փոխանորդ՝ Արմէն Պայուրեան, Ներկայացուցչութեան առաջին քարտուղար Տոքթ. Մովսէս Աբելեան, Իսկ ամերիկեան կառավարութեան պաշտօնատարներէն ներկայ էին Նիւ Ճըրքիի Օրէնսդրական ժողովի խօսմակ Կարապետ «Զագ» Հայրայեան եւ Նիւ Ճըրքիի ծերակուտական Ֆրէմք Բալուն: Ամերիկահայ զանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու մէջ ուշադրութիւն կը գրաւէին Հայ Եկեղեցւոյ Հիմնադրամի ատենապետ Սուրէն Յէւանեան, Հայկական Համագումարի Տնօրէն Խորեհուրդի ատենապետ Միքայէլ Յարութիւնեան, Հ. Բ. Ը. Միութեան ընդհանուր տնօրէն Լուիզ Սիմոն եւ Ղարաբաղի Օգնութեան Հիմնադրամի ատենապետ Անդրանիկ Ռուպեան: